

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA**

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O PROVEDBI PROVEDBENOG PROGRAMA
ZA 2024. GODINU**

MINISTARSTVO FINANCIJA

Zagreb, veljača 2025.

Tijekom 2024. godine nastavljena su iznimno povoljna kretanja u hrvatskom gospodarstvu unatoč i dalje prisutnoj visokoj inflaciji, i posljedično, i dalje zaoštrenoj monetarnoj politici, ali i slaboj dinamici vanjske potražnje. Očekivani realni rast BDP-a u 2024. godini iznosi 3,6% i temeljen je na snažnom doprinosu domaće potražnje, prvenstveno osobne potrošnje, ali i bruto investicija u fiksni kapital. Očekuje se da će doprinosi neto inozemne potražnje biti negativan, a slab, negativan doprinos, očekuje se i od kategorije promjena zaliha. Inflacija bi trebala usporiti i to s procijenjenih 2,9% u 2024. na 2,7% u 2025. godini, prvenstveno kao rezultat ublažavanja doprinosa temeljne inflacije koji ima na kretanje indeksa potrošačkih cijena. Očekuje se da će temeljna inflacija i dalje najviše doprinositi ovom indeksu.

Očekuje se da će u 2025. godini realni BDP rasti po stopi od 3,2%, nešto slabijom dinamikom nego ove godine, u uvjetima očekivanog stabilnog globalnog ekonomskog rasta te ubrzanja vanjskotrgovinske razmjene, Rastu BDP-a pridonosit će i relativno brz završetak procesa normalizacije inflatornih kretanja, uz postupno opuštanje međunarodnih uvjeta financiranja. Ostvarenju realnog rasta BDP-a pridonosit će isključivo domaća potražnja, dok će doprinosi neto inozemne potražnje u 2025. ostati negativan, iako znatno slabiji nego 2024. godine. Pritom će doprinos promjena zaliha ostati neutralan.

Tržište rada obilježavaju iznimno povoljna kretanja uslijed snažne dinamike gospodarske aktivnosti u uvjetima prisutne neravnoteže između ponude i potražnje za radom u svim glavnim djelatnostima, uz prevladavajuće pozitivne trendove migracijskog salda. Tako će u 2025. godini anketna stopa nezaposlenosti bilježiti daljnje smanjenje i to na razinu od 4,5%, nakon povijesno niskog rezultata od 5%, koji se očekuje u 2024. godini.

Nominalni rast bruto plaća zaposlenika iz 2023. i 2024. godine, koji je iznosio 14,8% odnosno 14,6%, značajno će usporiti i to na 8,1%, iako će ga i dalje karakterizirati snažna dinamika, velikim dijelom uslijed manjkova na tržištu rada kao i najavljenih administrativnih odluka. Stoga se očekuje da će, nakon znatno izraženijeg rasta plaća u javnom sektoru u 2024. godini, u 2025. godini nešto snažnije rasti plaće u privatnom sektoru.

U nadolazećem srednjoročnom razdoblju posebna pozornost posvetit će se trajnom smanjenju udjela javnog duga u BDP-u. Udio javnog duga u nominalnoj vrijednosti bruto domaćeg proizvoda smanjit će se, sa 61,8% u 2023. godini, na 57,4% u 2024., dok se planira da će u 2025. godini iznositi 56%. Tome će doprinijeti odlučnost u održavanju proračunskog manjka ispod referentne razine od 3% BDP-a u nadolazećem srednjoročnom razdoblju.

Ulaskom u europodručje, 1. siječnja 2023. godine, zajedno s ulaskom u Schengen, Republika Hrvatska je ostvarila potpunu integraciju u Europsku uniju, što ovaj događaj čini jednim od najznačajnijih u hrvatskoj povijesti. Tri najvažnije rejting agencije (Fitch, S&P i Moody's) povećale su kreditni rejting Hrvatske unutar investicijskog, što je rezultat ispunjavanja uvjeta, a onda i ulaska u europodručje. Hrvatska je, trenutno, prema ocjenama svih triju najvažnijih agencija, na povijesno visokoj razini investicijskog kreditnog rejtinga. Rejting je dodatno ojačan krajem 2024. kada su, najprije agencija S&P, a potom i agencija Fitch, podigle rejting Republike Hrvatske na razinu A-, dok je agencija Moody's podigla rejting na razinu A3, sve sa stabilnim izgledima. Dakle, Republika Hrvatska dosegla je u 2024. godini povijesno najviši rejting, dok se još 2017. rejting naše zemlje nalazio u špekulativnom području (BB).

Kontinuiranom porastu BDP-a i povećanju kreditnog rejtinga na povijesno najvišu razinu A značajno doprinosi i činjenica da je Hrvatska predvodnica u korištenju sredstava u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost EU-a, čije poslove tijela nadležnog za koordinaciju praćenja provedbe obavlja Ministarstvo financija. Hrvatska na raspolaganju ima ukupno 10,04 milijardi eura, od čega se 5,8 milijardi odnosi na bespovratna sredstva, a 4,2 milijarde eura na zajmove, za provedbu 78 reformi i 157 ulaganja (s ukupno 436 pokazatelja), definiranih Nacionalnim planom oporavka i otpornosti, što iznosi gotovo 14% hrvatskog BDP-a. Dosadašnja provedba pokazuje da Hrvatska svoj Plan oporavka i otpornosti provodi vrlo učinkovito jer je do sada uspješno ispunjeno svih 157 planiranih reformskih i investicijskih pokazatelja (100% ispunjenje), temeljem kojih je Hrvatskoj uplaćeno ukupno 4,5 milijardi eura i svrstava ju među najbolje države članice EU u provedbi.

Jedan od važnijih ciljeva Vlade Republike Hrvatske odnosi se na ispunjavanje uvjeta za članstvo Republike Hrvatske u OECD, pri čemu Ministarstvo financija ima značajnu ulogu, posebice u unaprjeđenju korporativnog upravljanja u pravnim osobama u državnom vlasništvu.

Poreznoj upravi predstoji dodatno jačanje interkonektivnosti i interoperabilnosti aplikativnih sustava koji su razvijeni ili se razvijaju te osuvremenjivanje potrebne opreme, optimizacija poslovnih procesa, kao i razvoj operativnih i administrativnih kapaciteta i instituta radi učinkovitog obavljanja poslova iz nadležnosti Porezne uprave. Stoga su u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. planirani i projekti čija je svrha unaprjeđenje, digitalizacija i informatizacija Porezne uprave.

Učinkovit nadzor nad protokom robe i ljudi, posebice na vanjskoj granici Europske unije, strateški je prioritet iz djelokruga rada Carinske uprave u cilju sigurnosti i zaštite tržišta i društva zajedničkog unutarnjeg jedinstvenog tržišta, koji se nadopunjuje i aktivnostima za ostvarenje učinkovitog prikupljanja prihoda i zaštite financijskih interesa.

Partnerski odnos s gospodarstvom, administrativno olakšanje provedbe carinskih i trošarinskih procedura kako bi se na što jednostavniji način, digitalizacijom poslovnih procesa i maksimalnom dostupnošću carinskih nacionalnih informatičkih sustava, izravno utjecalo na veću efikasnost provođenja carinskih i trošarinskih procedura, pridonosi konkurentnosti domaćeg gospodarstva te protoku i razmjeni legalne trgovine. Ujedačenom primjenom jedinstvenog pravnog okvira u području javnih politika koje uključuju carinu, trošarine i posebne propise kao temelj za učinkovito funkcioniranje nacionalnog, a ujedno i unutarnjeg tržišta Europske unije, postižu se optimalni uvjeti za povoljno gospodarsko i financijsko poslovanje.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA

Provedbeni program Ministarstva financija sadrži ukupno 31 mjeru, od čega se na uži dio Ministarstva odnosi 18 mjera, na Poreznu upravu 9, a na Carinsku upravu ukupno 4 mjere.

Od ukupno 31 mjere:

- 21 mjera provedena je u cijelosti,
- jedna mjera djelomično je provedena,
- za tri mjere provedba je u tijeku,
- za tri mjere kasni se u provedbi,
- jedna mjera je ostala neprovedena jer nije bilo aktivnosti, na što se nije moglo utjecati
- od provedbe dviju mjera se odustalo (zbog promjene zakonske regulative te uključivanja u projekt financiran iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026.).

- Pregled provedbe mjera u nadležnosti užeg dijela Ministarstva financija

Od 18 mjera koje se odnose na uži dio Ministarstva financija do kraja 2024. godine u cijelosti je provedeno 13 mjera, za dvije mjere provedba je još u tijeku, kod dvije mjere se kasni zbog kašnjenja s provedbom pojedinih aktivnosti, a jedna mjera je ostala neprovedena jer u izvještajnom razdoblju nije bilo aktivnosti kojima bi se mogao ostvariti definirani pokazatelj rezultata. Navedeno se prikazuje u sljedećoj tablici.

Tablica 1. Status provedbe mjera Provedbenog programa Ministarstva financija 2021.-2024. u nadležnosti užeg dijela Ministarstva financija

Red. broj mjere	NAZIV MJERE IZ PROVEDBENOG PROGRAMA	STATUS PROVEDBE
1.	Jačanje fiskalnog okvira	PROVEDENO
2.	Unaprjeđenje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola	PROVEDENO
3.	Poboljšanje kvalitete proračunskog planiranja	KAŠNJENJE
4.	Jačanje kontrolnih mehanizama trošenja sredstava središnjeg proračuna	U TIJEKU
5.	Unaprjeđenje sustava financijskog i statističkog izvještavanja	PROVEDENO
6.	Povećanje transparentnosti proračunskog sustava	PROVEDENO
7.	Zeleni proračun	PROVEDENO
8.	Jačanje okvira za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma	PROVEDENO
9.	Funkcioniranje Registra državnih potpora i potpora male vrijednosti	PROVEDENO
10.	Funkcioniranje Registra šteta od prirodnih nepogoda	PROVEDENO
11.	Unaprjeđenje sustava evidencije i analize učinkovitosti izvještavanja o politici koncesija	PROVEDENO
12.	Unaprjeđenje efikasnosti sustava, metodologije odobravanja, izvršenja i nadzora javno-privatnog partnerstva* (nije bilo novih projekata javno-privatnog partnerstva)	NIJE BILO AKTIVNOSTI*
13.	Podizanje razine financijske pismenosti	U TIJEKU
14.	Unaprjeđenje analize poslovanja trgovačkih društava i pravnih osoba koje čine državnu imovinu	PROVEDENO
15.	Jačanje financijskog i proračunskog nadzora	PROVEDENO
16.	Nadzor financijskih institucija	PROVEDENO
17.	Izgradnja, opremanje i održavanje graničnih prijelaza	KAŠNJENJE
18.	Funkcionalna i održiva lokalna samouprava	PROVEDENO

U razdoblju od 2021. do 2023. proveden je dio mjera iz Provedbenog programa, odnosno ključne točke ostvarenja od kojih se ističu sljedeće:

- krajem 2021. godine usvojen je novi Zakon o proračunu te je na temelju Zakona, a u cilju jačanja fiskalnog okvira doneseno 11 podzakonskih propisa
- razvijen je strukturni makroekonomski model hrvatskog gospodarstva uz suradnju i pomoć Svjetske banke
- unaprjeđen je sustav financijskog i statističkog izvještavanja kroz uspostavljenu IT aplikaciju za prikupljanje i analizu financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika
- unaprjeđen je sustav fiskalne odgovornosti i sustav unutarnjih kontrola uspostavom informacijskog sustava za prikupljanje i analizu Izjava o fiskalnoj odgovornosti te izradu i predaju strateških i godišnjih planova rada unutarnje revizije
- unaprjeđeni su registri ovlaštenih unutarnjih revizora i jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru kao i Registar trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti s mogućnošću pretraživanja prema različitim kriterijima (naziv društva, OIB, tip institucije, pregled osnivača i vlasničkih udjela, nadležno tijelo kojem se dostavlja Izjava)
- donesena je uputa o stručnom usavršavanju čelnika korisnika proračuna u području fiskalne odgovornosti te program izobrazbe
- izrađen je pravni okvir u vezi stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini
- provedene su sve mjere iz Akcijskog plana za smanjenje identificiranog rizika od pranja novca i financiranja terorizma
- izvršena je nadogradnja Registra državnih potpora i potpora male vrijednosti i Registra šteta od prirodnih nepogoda
- stvoreni su preduvjeti za funkcionalno povezivanje jedinica lokalne samouprave.

Dio mjera nastavio se provoditi tijekom 2024. godine te se u nastavku daje prikaz aktivnosti u 2024. godini.

Mjera 2 – Unaprjeđenje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola odnosi se na uspostavu informacijskog sustava za prikupljanje i analizu Izjava o fiskalnoj odgovornosti (uspostavljen u 2023. godini), na provođenje stručnog usavršavanja čelnika na državnoj i lokalnoj razini u području fiskalne odgovornosti te na povećan udio Izjava o fiskalnoj odgovornosti – prilog 1a obveznika podnošenja Izjave Ministarstvu financija.

Izobrazba za čelnike proračunskih korisnika razine razdjela organizacijske klasifikacije i čelnike jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u području fiskalne odgovornosti provodi se kontinuirano te su u 2024. godini izobrazbu pohađala 42 čelnika (od čega 32 načelnika, 7 gradonačelnika te 3 čelnika proračunskih korisnika razine razdjela organizacijske klasifikacije). S obzirom da su u prethodnom razdoblju 493 čelnika pohađala edukaciju, ukupno je do sada 535 čelnika steklo osnovne kompetencije iz područja fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola, što je neznatno manje u odnosu na ciljanu vrijednost od 575 čelnika.

Vezano uz ciljanu vrijednost pokazatelja rezultata Povećani udio Izjava o fiskalnoj odgovornosti – prilog 1a obveznika podnošenja Izjave Ministarstvu financija, u 2024. godini je od ukupno zaprimljenih 609 Izjava, njih 55 ili 9% predano na obrascu prilog 1a, dok su 554 Izjave ili 91% predane na obrascu Izjave 1b.

Navedeni postotak Izjava na obrascu 1a značajno je smanjen u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na ciljanu vrijednost pokazatelja rezultata (16%), a razlozi su u značajnom broju

uvjetnih mišljenja i neprovedenim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju od strane proračunskih korisnika, što izravno utječe na davanje Izjave. Također treba istaknuti i da je novo aplikativno rješenje za sastavljanje i predaju Izjave Ministarstvu financija pridonijelo uspostavi boljeg sustava kontrola, prilaganjem dokaza prilikom odgovaranja na pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, ali i prilikom izrade povezane prateće dokumentacije, što je utjecalo na objektivnije sastavljanje Izjave.

Vezano uz mjeru 3 - Poboljšanje kvalitete proračunskog planiranja, dio mjere koji se odnosi na izradu pravnog okvira u vezi stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti te učinkovitosti investicijskog projekta te stručno usavršavanje zaposlenika za primjenu izrađenog pravnog okvira je proveden. U kašnjenju je provedba drugog dijela ove mjere koja se odnosi na izradu aplikativnog rješenja za otvaranje novih proračunskih adresa. Aplikativno rješenje je prilagođeno novim proračunskim pravilima te je provedeno testiranje istog. U tijeku je prilagodba autorizacijskog sustava i testiranje uloga kao i priprema korisničkih uputa te edukacije za proračunske korisnike. Konačna primjena novog aplikativnog rješenja očekuje se u prvoj polovici 2025. godine.

Provedba mjere 4 - Jačanje kontrolnih mehanizama trošenja sredstava središnjeg proračuna još je u tijeku. Na temelju članka 49. Zakona o proračunu ministar financija donio je Odluku o donošenju Godišnjeg plana provođenja naknadnih analiza rashoda i izdataka u 2024. godini. Odlukom je određeno da će Ministarstvo financija provoditi naknadne analize učinkovitosti i opravdanosti rashoda za zakupnine i najamnine kod proračunskih korisnika državnog proračuna. U tu je svrhu osnovana i Međuresorna radna skupina u koju su imenovani predstavnici Ministarstva financija, Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije te Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Tijekom 2024. godine provedene su sljedeće aktivnosti:

- održani radni sastanci s predstavnicima ministarstava imenovanih u Međuresornu radnu skupinu
- analizirani financijski podaci iz SAP sustava te javno dostupni podaci o upravljanju državnim imovinom
- izrađen prvi nacrt naknadne analize učinkovitosti i opravdanosti rashoda za zakupnine i najamnine kod proračunskih korisnika državnog proračuna temeljem dostupnih podataka

Vezano uz mjeru 6 koja se odnosi na povećanje transparentnosti proračunskog sustava treba istaknuti da je novim Zakonom o proračunu propisana obveza objave dokumenata i informacija o trošenju sredstava, a Naputkom o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave detaljnije je utvrđen okvirni sadržaj, minimalni skup podataka te način javne objave informacija.

Također, u cilju povećanja transparentnosti tijekom 2024. pravovremeno su objavljeni sljedeći vodiči za građane:

- Godišnji izvještaj o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023.
- Polugodišnji izvještaj o izvršenju Državnog proračuna Republike Hrvatske za prvo polugodište 2024. godine
- Državni proračun za 2025. godinu i projekcije za 2026. i 2027. godinu
- Izmjene i dopune Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024.

Vezano uz provođenje mjere 7 - Zeleni proračun, provedena je izobrazba u području zelenog proračuna. U 2024. godini je održan posljednji modul IV kao završni edukativni modul kojeg održavaju djelatnici agencije Expertise France i Opće uprave za podršku u strukturnim reformama (DG Reform). Modul je održan u veljači 2024. godine u prostoru Ministarstva financija te je bio posebno prilagođen potrebama Republike Hrvatske (peer learning based) i uvođenju zelenog proračuna. Na modulu su prikazani primjeri najbolje prakse iz EU zemalja te njihova metodologija koja se u određenim elementima može primijeniti na primjeru Hrvatske. Modulu je prisustvovalo ukupno 14 službenika iz Ministarstva financija i tadašnjeg Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Također, službenici Državne riznice sudjelovali su na raznim konferencijama, seminarima i radionicama koje su bile vezane uz zeleni proračun te su na taj način prikupili znanja i iskustva stručnjaka iz drugih država. Krajem 2024. godine, u suradnji sa Svjetskom bankom, započela je izrada Metodologije zelenog označavanja i praćenja proračuna Republike Hrvatske.

U cilju provedbe mjere 8 - Jačanje okvira za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, Ured za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma u 2024. godini održao je dvije edukacije za zaposlenike obveznika iz financijskog sektora u cilju upoznavanja s rizicima i posljedicama pranja novca i financiranja terorizma. Održano je šest radnih sastanaka s nadzornim tijelima vezano za operativne aktivnosti i razmjenu informacija te za zakonodavne aktivnosti na području pranja novca i financiranja terorizma.

Vezano uz mjeru 9 - Funkcioniranje Registra državnih potpora i potpora male vrijednosti, održavanje Registra se provodi redovito na godišnjoj razini sukladno provedenoj jednostavnoj nabavi. Treba istaknuti da je započela izgradnja potpuno novog Registra državnih potpora i potpora male vrijednosti, za koji se planira da će biti u produkcijskoj fazi u siječnju 2026. godine.

U cilju podizanja razine financijske pismenosti (mjera 13), u 2024. godini provodile su se mjere određene Nacionalnim strateškim okvirom financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2021. do 2026. godine i Akcijskim planom za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za 2023. i 2024. godinu (donesen 2023. godine). Dovršen je Okvir financijskih kompetencija za djecu i mlade EC/OECD-INFE te je obilježen Svjetski i Europski tjedan novca organiziranjem stručnog skupa za učitelje/nastavnike, koji je bio edukativno-motivacijskog karaktera i za učenike. Nadalje, provedene su sljedeće aktivnosti: objedinjavanje edukativnih materijala članova Operativne radne grupe (radna grupa za praćenje provedbe mjera i aktivnosti definiranih Akcijskim planom za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača) te njihovo prezentiranje i distribuiranje u školama, širenje Operativne radne grupe organizacijama iz područja visokog obrazovanja i znanosti te drugima (s 27 na 32 člana), sudjelovanje u izradi inovativnih projekata i strateških dokumenata (digitalna financijska pismenost, Strateški okvir za razvoj tržišta kapitala), sudjelovanje na konferencijama, panelima i sličnim događanjima u vezi s financijskom pismenošću, koordinacija i suradnja, izrada Smjernice u cilju etičnog djelovanja, objavljivanje novosti povezanih s financijskom pismenošću na web stranici Ministarstva te medijski nastupi.

Također je donesen Akcijski plan za 2025. i 2026. godinu.

Vezano uz provođenje mjere 14 - Unaprjeđenje analize poslovanja trgovačkih društava i pravnih osoba koje čine državnu imovinu, provedene su sve ključne točke ostvarenja. Na temelju zaprimljenih planova i izvještaja o poslovanju sukladno Uputi za izradu planova i izvještaja o poslovanju trgovačkih društava i drugih pravnih osoba koji čine državnu imovinu i Odluci o izmjeni Odluke o utvrđivanju popisa subjekata izvještavanja prema Ministarstvu

financija i Centru za restrukturiranje i prodaju dograđena je baza podataka trgovačkih društava i pravnih osoba koji čine državnu imovinu.

Izrađena su izvješća/prezentacije o poslovanju i analize usmjerene na pojedini segment poslovanja, ovisno o cilju analize, u skladu s ciljanim vrijednostima na godišnjoj razini.

Vezano uz mjeru 15 - Jačanje financijskog i proračunskog nadzora, kontinuirano se provode nadzori zakonitog korištenja proračunskih sredstava te potpune i učinkovite naplate prihoda iz nadležnosti proračunskih korisnika i JLPRS, kao i financijski nadzori rokova ispunjenja novčanih obveza te financijski nadzori neprofitnih organizacija.

Također se provode nadzori financijskih institucija (mjera 16) koji se odnose na nadzor Financijske agencije u provedbi ovrhe na novčanim sredstvima te nadzor poslovnih subjekata u uvjetima blokade računa. Mjere su uglavnom provedene prema planiranim ciljanim vrijednostima, a broj provedenih nadzora ovisi o broju pristiglih prijava, što u manjoj mjeri utječe na provedbu mjere.

Vezano uz mjeru 17 - Izgradnja, opremanje i održavanje graničnih prijelaza došlo je do kašnjenja. U prethodnom razdoblju obnovljeni su svi planirani granični prijelazi (na 28 lokacija) čime je ostvarena viša razina njihove opremljenosti i funkcionalnosti. Međutim, zbog kašnjenja izgradnje platoa i pristupnih prometnica iz nadležnosti Hrvatskih cesta, kasni se s početkom izgradnje graničnog prijelaza Okučani, a zbog višekratnih izmjena u upravnom postupku kasni se s rekonstruiranjem dva granična prijelaza.

- Pregled provedbe mjera u nadležnosti Porezne uprave

U Provedbenom programu Ministarstva financija ukupno je devet mjera u nadležnosti Porezne uprave. Četiri mjere su provedene, jedna mjera je djelomično provedena (od jedne aktivnosti se odustalo), od dvije mjere se odustalo u cijelosti, a za dvije mjere provedba je još u tijeku. Navedeno se prikazuje u sljedećoj tablici.

Tablica 2. Status provedbe mjera Provedbenog programa Ministarstva financija 2021.-2024. u nadležnosti Porezne uprave

Red. broj mjere	NAZIV MJERE IZ PROVEDBENOG PROGRAMA	STATUS PROVEDBE
19.	Mjerenje radne učinkovitosti	KAŠNJENJE
20.	Smanjenje stope poreza na dohodak	PROVEDENO
21.	Smanjenje stope poreza na dobit s12% na 10% za obveznike s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kn	PROVEDENO
22.	Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima	PROVEDENO
23.	Jačanje administrativnih i IT kapaciteta u području poreznog nadzora i borbe protiv utaje poreza	ODUSTANAK
24.	Digitalna transformacija Porezne uprave	U TIJEKU
25.	Implementacija sustava bezgotovinskog plaćanja u gospodarstvu putem eRačuna s integriranom e-Arhivom i aktivnim poreznim knjigovodstvom	PROVEDENO
26.	Razvoj i unapređenje elektroničke komunikacije u ovršnom postupku	DJELOMIČNO PROVEDENO
27.	eTestiranje kandidata	ODUSTANAK

Provedene su mjere 20. i 21. koje se odnose na smanjenje stopa poreza na dohodak i smanjenje stope poreza na dobit. Svrha navedenih promjena bila je dodatno rasterećenje obveznika poreza na dohodak i porezno rasterećenje rada i poduzetništva kako bi se povećao raspoloživi dohodak te kako bi se smanjila porezna evazija. Izmjene i dopune Zakona o porezu na dobit imale su za cilj dodatno porezno rasterećenje u cilju poticanja gospodarstva općenito, a posebno malih i srednjih poreznih obveznika.

Mjera 22. vezana uz djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima provedena je u cijelosti, a ima za svrhu pravodobno i učinkovito prikupljanje poreznih i drugih javnih prihoda te se kao ključna točka ostvarenja mjere prati provedba Plana stručnog osposobljavanja kroz sljedeće pokazatelje rezultata mjere:

- *Postotak educiranih službenika u odnosu na broj zaposlenih (pokazatelj ovog rezultata mjere premašio je razinu ciljane vrijednosti za 41%, odnosno 79% službenika Porezne uprave sudjelovalo je na barem jednom programu edukacije).*
- *Prosječan broj sati edukacije po službeniku (pokazatelj ovog rezultata mjere premašio je za 3 sata razinu ciljane vrijednosti utvrđenu za 2023. godinu)*
- *Broj osposobljenih trenera za provedbu stručnih programa (u izvještajnom razdoblju osposobljeno je 13 novih trenera te sada broj trenera iznosi 116)*

Pokazatelji rezultata ove mjere premašili su razine ciljane vrijednosti. Omogućena je dostupnost edukacije većem broju službenika putem raznih online edukacija.

Mjera 25 - Implementacija sustava bezgotovinskog plaćanja u gospodarstvu putem eRačuna s integriranom eArhivom i aktivnim poreznim knjigovodstvom - Fiskalizacija 2.0 uspješno je provedena.

Cilj projekta Implementacija sustava bezgotovinskog plaćanja u gospodarstvu putem eRačuna s integriranom eArhivom i aktivnim poreznim knjigovodstvom je uspostava sustava za fiskaliziranje računa koji se izdaju prema tijelima državne uprave, uz implementaciju sustava bezgotovinskog plaćanja putem eRačuna s integriranom eArhivom te aktivnim, jedinstvenim i naprednim online knjigovodstvom u sustavu PDV-a kako bi se osigurao cijeli niz koristi za sve dionike i poslovne subjekte.

Nadalje, cilj projekta je i uspostava sustava napredne analitike podataka koja će unaprijediti nadzor proračunskih rashoda tijela državne uprave, lokalne i područne samouprave, te unapređenje i transformacija Informacijskog sustava Porezne uprave (ISPU) kao centralnog mehanizma za ubrzavanje i potporu gospodarskim aktivnostima. Završen je postupak javne nabave te je zaključen ugovor s izvođačem za razdoblje provedbe do kraja 2024. godine. Vrijednost investicije je 14.192.714,05 EUR. Projektne aktivnosti vezane za razvoj sustava finalizirane su prema projektnom planu. Novi sustav za registraciju bezgotovinskih e-Računa u Poreznoj upravi za sve korisnike (B2B modela i obveznika javne nabave) i napredno online porezno knjigovodstvo u PDV-u je operativan i spreman za upotrebu.

Mjera 26 - Razvoj i unapređenje elektroničke komunikacije u ovršnom postupku provedena je djelomično, odnosno, dvije od tri aktivnosti su provedene. U travnju 2021. godine započelo je slanje automatizirane opomene u korisnički pretinac poreznog obveznika. Provedba ovakvog načina komunikacije s poreznim obveznicima povećala je učinkovitost rada službenika Porezne uprave i doprinijela je poboljšanju naplate poreznog duga.

Aktivnosti na razvoju procesa izdavanja automatiziranog rješenja o ovrsi blokadom računa i dostava u korisnički pretinac poreznog obveznika planirane su u 2023. godini te su prva rješenja u korisnički pretinac dužnika poslana u lipnju 2023. godine.

Od automatizacije podsjetnika o dospijeću obveze kao aktivnosti ove mjere se odustalo, budući da je isto predviđeno u okviru mjere (i projekta) Digitalna transformacija Porezne uprave, a radi izbjegavanja dvostrukog financiranja.

U nastavku se daje prikaz provedbe ostale dvije mjere koje su u tijeku.

Mjera 19 - Mjerenje radne učinkovitosti, ima za svrhu pravodobno i učinkovito prikupljanje poreznih i drugih prihoda kroz procjenu učinkovitosti službenika putem definiranih i postavljenih ciljeva u ranije implementiranoj aplikaciji te pravodobnu reakciju na nepostizanje planiranih ciljeva i to putem ciljanog stručnog osposobljavanja.

Rezultati mjere su djelomično ostvareni - ciljevi radnih mjesta u potpunosti su definirani tek u siječnju 2025. godine iz razloga što je navedena aktivnost obuhvaćala veći broj ustrojstvenih jedinica Porezne uprave te nije bilo moguće uskladiti slobodne termine svih dionika u zadanom roku. Također, još se provode analize povezivanja sustava sa servisima Porezne uprave iz kojih će se povlačiti podaci. Za navedenu aktivnost potrebna je koordinacija s vanjskim konzultantima, što također nije bilo moguće izvesti u zadanom roku.

Budući da se sustav ocjenjivanja sukladno novim propisima počinje primjenjivati tek u 2025. godini, ranije nije bilo nužno provesti godišnju procjenu radne učinkovitosti službenika Porezne uprave. Isto će se provesti do kraja 2025. godine.

Mjera 24 - Digitalna transformacija Porezne uprave je projekt prihvaćen u Nacionalnom planu oporavka i otpornosti, koji ima za cilj modernizaciju Informacijskog sustava i IKT infrastrukture Porezne uprave je u tijeku provedbe.

Projekt se provodi kako bi se u konačnici ostvarilo učinkovitije poslovanje Porezne uprave tj. poslovanje „bez papira“. Cilj ovog projekta je također i daljnji razvoj portfelja kvalitetnih usluga namijenjenih poreznim obveznicima i zaposlenicima Porezne uprave, temeljenih na suvremenoj tehnološkoj platformi koja omogućava automatizaciju poslovnih procesa oporezivanja uz optimizaciju troškova poslovanja kako Poreznoj upravi, tako i poreznim obveznicima.

Uspostava modernog informacijskog sustava Porezne uprave će olakšati poslovanje korisnicima tj. poreznim obveznicima, osigurati veću učinkovitost službenika Porezne uprave u prikupljanju poreza te pozitivno utjecati na opće zadovoljstvo poreznih obveznika i na stvaranje pozitivne slike Porezne uprave u javnosti. Završen je postupak javne nabave te je s izvođačem zaključen ugovor za razdoblje provedbe do sredine 2026. godine. Vrijednost investicije je 56.572.762,36 EUR. Ugovorne aktivnosti odvijaju se redovito i prema planu.

Porezna uprava je odustala od provođenja mjere 23 - Jačanje administrativnih i IT kapaciteta u području poreznog nadzora i borbe protiv utaje poreza, čiji je cilj bio nabava prijenosnih računala kao alata, jer se u međuvremenu priključila projektu Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije - Uvođenje modela za hibridni pristup radnom mjestu - Smartworking financiranog iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. te je kroz taj projekt osigurala prijenosna računala potrebna za hibridni rad.

Također se u međuvremenu odustalo i od provođenja mjere koja se odnosi na e-testiranje kandidata za zapošljavanje (mjera 27.) jer je novim Zakonom o državnim službenicima propisana odredba provedbe zapošljavanja državnih službenika putem Centraliziranog sustava za zapošljavanje Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije od 1. srpnja 2024. godine te više ne postoji potreba za razvijanjem vlastitog sustava zapošljavanja.

- **Pregled provedbe mjera u nadležnosti Carinske uprave**

U Provedbenom programu Ministarstva financija ukupno su četiri mjere iz nadležnosti Carinske uprave i **sve mjere su provedene**. Navedeno se prikazuje u sljedećoj tablici.

Tablica 3. Status provedbe mjera Provedbenog programa Ministarstva financija 2021.-2024. u nadležnosti Carinske uprave

Red. broj mjere	NAZIV MJERE IZ PROVEDBENOG PROGRAMA	STATUS PROVEDBE
28.	Daljnji razvoj funkcionalne IT infrastrukture, opreme te unaprjeđenje funkcionalnosti informacijskih sustava u Carinskoj upravi	PROVEDENO
29.	Unaprjeđenje učinkovitosti Carinske uprave te standardizacija provedbe carinskih, trošarinskih i ostalih poslovnih procesa	PROVEDENO
30.	Upravljanje provedbom ciljanih carinskih operativnih aktivnosti u cilju zaštite financijskih interesa i zaštite i sigurnosti tržišta i društva	PROVEDENO
31.	Unaprjeđenje kvalitete partnerskih odnosa s gospodarstvom	PROVEDENO

U okvirima definiranih ciljeva iz Programa Vlade RH za razdoblje 2020. – 2024. kao i Provedbenog programa Ministarstva financija, planiranom dinamikom provodile su se aktivnosti iz djelokruga rada Carinske uprave i u 2024. godini.

Tako je nastavljen daljnji razvoj IT infrastrukture i opreme te su se provodile aktivnosti u cilju postizanja naprednije razine optimalnosti i funkcionalnosti informatičkih sustava, pri čemu su se implementirali novi alati za olakšano provođenje carinskih postupaka (izvozni, provozni i s njima povezani sustavi). Nastavljen je rad i na dograđivanju ostalih aplikativnih rješenja (120 poslovnih aplikacija) za druge carinske postupke, trošarinski sustav te opće poslove kao i aktivnosti ulaganja i adaptacije infrastrukture, sukladno planiranim proračunskim okvirima koji su najvećim dijelom financirani iz EU projekata. U 2024. godini, tako je postignuto 90% optimiziranih carinskih sustava, 93% trošarinskih IT sustava, 75% ostalih poslovnih sustava koje koristi Carinska uprava, te je dosegnuto 84% usklađenosti infrastrukture i opreme s novim tehnologijama u Carinskoj upravi. Svi navedeni pokazatelji i ostvarene ciljne vrijednosti pokazuju pozitivan doprinos u postizanju naprednije razine ukupne digitalizacije javne uprave i olakšanja poslovanja te pristupačnosti carinskih i trošarinskih procedura gospodarstvu.

Sve aktivnosti za ostvarenje ciljanih vrijednosti vezano uz mjeru Unaprjeđenje učinkovitosti Carinske uprave te standardizacija provedbe carinskih, trošarinskih i ostalih poslovnih procesa u 2024. godini realizirale su se planiranom dinamikom. Aktivnosti su vezane uz provedbu edukacija, planiranje akata strateškog planiranja, primjenu antikoruptivnih mjera te pripremu planiranih projekata.

Sve aktivnosti za ostvarenje ciljanih vrijednosti mjere Upravljanje provedbom ciljanih carinskih operativnih aktivnosti u cilju zaštite financijskih interesa i zaštite i sigurnosti tržišta i društva u 2024. realizirale su se sukladno planiranoj dinamici (provedba nadzora, obračun naknadno nastalog carinskog duga, zapljena robe, naknadno obračunata davanja i sl.).

Provođenje aktivnosti u dijelu ispunjavanja proaktivnih mjera za poticanje gospodarskih subjekata na širu primjenu instituta pojednostavljenja, kao prioritet u ostvarivanju cilja - bolja učinkovitost Carinske uprave te standardizacija i modernizacija provedbe carinskih, trošarinskih i ostalih poslovnih procesa, čime se kontinuirano podiže razina svijesti o dobrobitima ishoda povlaštenih statusa, uspješno je rezultiralo ostvarenjem 1 095 izdanih odobrenja za povlaštene i pojednostavljene postupke.

Kako bi se postigla kontinuirana ravnoteža između provođenja carinskih kontrola i ubrzanja kretanja robe, što pridonosi olakšanju zakonite trgovine, u 2024. godini u 99% aktivnosti riješeni su zahtjevi za pružanje kvalitetne podrške gospodarskim subjektima u provođenju carinskih i trošarinskih procedura te je također, nadograđivanjem sustava analize rizika postignuta razina - više od 95% broja deklaracija kojima sustav nije odredio kontrolu.

Prema proračunskom okviru rashoda Državnog proračuna, planirana sredstva za realizaciju predviđenih aktivnosti, na godišnjoj razini, utrošena su u mjeri i razini potrebnoj za ostvarenje navedenih aktivnosti, te nije bilo dodatnog niti neplaniranog terećenja proračunskih sredstava.

DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA

Ministarstvo financija sudjeluje u ostvarenju pet ciljeva iz Programa Vlade Republike Hrvatske za razdoblje 2020.-2024. i to:

- Cilj 1.1. Očuvanje radnih mjesta i socijalna sigurnost
- Cilj 2.1. Gospodarski oporavak i poslovno okruženje
- Cilj 2.2. Ulaganje u obrazovanje, znanost i istraživanje
- Cilj 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država
- Cilj 4.2. Ravnomjeran regionalni razvoj i decentralizacija.

Sve mjere u užem dijelu Ministarstva financija usmjerene su na ostvarenje cilja 4.1. Učinkovita, transparentna i otporna država. Ostvarenje navedenog cilja podrazumijeva između ostalog i aktivnosti na daljnjoj digitalizaciji javnih usluga te većoj transparentnosti proračunskog sustava, a čemu doprinosi i provedba aktivnosti u djelokrugu Ministarstva financija.

Završeno je nekoliko projekata koji se odnose na digitalizaciju procesa u užem dijelu Ministarstva financija. Uspostavljena je IT aplikacija kojom se unaprijedio sustav prikupljanja i analiziranja financijskih izvještaja proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika. U okviru projekta *Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola* izrađeno je aplikativno rješenje za prikupljanje i analizu Izjava o fiskalnoj odgovornosti kao i za izradu strateških i godišnjih planova rada unutarnjih revizora.

U cilju poboljšanja kvalitete proračunskog planiranja, u fazi testiranja je aplikativno rješenje za otvaranje novih proračunskih adresa, a konačna primjena se očekuje u prvoj polovici 2025.

Značajan doprinos većoj transparentnosti proračunskog sustava dan je donošenjem Zakona o proračunu kojim je propisana obveza objave dokumenata i informacija o trošenju sredstava. Tako je između ostalog propisano da Ministarstvo financija odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na svojim mrežnim stranicama objavljuju vodiče za građane o proračunu, izmjenama i dopunama proračuna te o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna.

Također je propisano da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni javno objavljivati informacije o trošenju sredstava na svojim mrežnim stranicama na način da te informacije budu lako dostupne, pretražive i strojno čitljive.

Naputkom ministra financija propisan je okvirni sadržaj, minimalni skup podataka te način javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Ministarstvo financija je početkom 2024. godine pokrenulo novu interaktivnu web aplikaciju za pregled isplata s jedinstvenog računa državnog proračuna. Aplikacija je dostupna na mrežnim stranicama Ministarstva.

Sve provedbene mjere Porezne uprave, unutar za to utvrđenih ciljeva iz Programa Vlade Republike Hrvatske, usmjerene su na jačanje učinkovitosti, brzu i neposrednu komunikaciju s poreznim obveznicima, djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima, razvoj IT sustava te na poticanje gospodarstva općenito, a posebno malih i srednjih poreznih obveznika.

Mjere koje su već poduzete kako bi se ostvarili ciljevi „Gospodarskog oporavka i poslovnog okruženja“ su sljedeće: smanjene su stope poreza na dohodak s 12% na 10%, s 24% na 20% odnosno s 36% na 30%, a također je smanjena stopa poreza na dobit s 12% na 10% za tvrtke s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kuna. Izmjene u okviru sustava poreza na dobit, poreza na dohodak i poreza na dodanu vrijednost dovele su do poreznog rasterećenja gospodarstva te otvorile prostor za veća ulaganja, povećanje proizvodnih kapaciteta i stvaranje potencijala za brži rast produktivnosti te u konačnici i kvalitetniji životni standard stanovništva.

Također je provedena mjera *Djelotvorno upravljanje ljudskim potencijalima* te je proveden Plan stručnog osposobljavanja, a provedena je i jedna ključna točka ostvarenja mjere *Razvoj i unapređenje elektroničke komunikacije u ovršnom postupku* te je razvijeno i implementirano slanje automatiziranog rješenja o ovrsi blokadom računa u korisnički pretinac.

Mjere *Digitalna transformacija Porezne uprave* i *Implementacija sustava bezgotovinskog plaćanja u gospodarstvu putem e-Računa s integriranom e-arhivom i aktivnim poreznim knjigovodstvom* definirane su u sklopu cilja 4.1. *Učinkovita, transparentna i otporna država* te su ujedno sastavni dio Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. usvojenog od strane Europske komisije. U tom pogledu predviđa se povećanje kvalitete pružanja usluga državne uprave, unaprjeđenje poslovnih procesa i digitalizacija.

Prateći rezultate ostvarenja planiranih aktivnosti iz Provedbenog programa Ministarstva financija, kroz 2024. godinu, Carinska uprava usmjeravala je svoje aktivnosti u okvirima planiranih ciljeva, posebice u dijelu javnih politika vezanih za poreze i financije kao i s njima povezana druga relevantna područja iz djelokruga rada.

Poduzimanjem aktivnosti poticanja na širu primjenu instituta pojednostavnjenja poslovanja kao i osiguranjem kontinuirane ravnoteže između provođenja carinskih kontrola i ubrzanja kretanja robe, doprinosi se kreiranju povoljnog poslovnog okruženja i olakšanju zakonite trgovine, a tako i pojednostavljenju i administrativnom smanjenju ukupnog opterećenja gospodarstva.

S tim u vezi, Prioritet 4. – O snažena državnost, Cilja 4.2. - Ravnomjeran regionalni razvoj i decentralizacija iz programa Vlade Republike Hrvatske, koji podrazumijeva razvijanje daljnje digitalizacije javne uprave kako bi se povećao doprinos razvoju gospodarstva, dostupnosti građanima svih usluga na jednostavniji i administrativno primjeren način, između ostalih, doprinosi i provedba aktivnosti iz djelokruga rada Carinske uprave, posebice u dijelu osnaživanja transparentnog, ujednačenog i pojednostavljenog provođenja propisanih carinskih i trošarinskih procedura.

Aktivnosti Carinske uprave također indirektno doprinose ostvarenju Cilja 2.1. - Gospodarski oporavak i poslovno okruženje, Prioriteta 2. – Perspektivna budućnost, Programa Vlade Republike Hrvatske, i to ostvarenjem i ispunjavanjem fiskalne i sigurnosne uloge carinske službe u smislu osiguranja stabilnosti prikupljanja javnih prihoda, unaprjeđenja provedbe carinskog nadzora u cilju smanjenja izbjegavanja mjera carinskog nadzora te jačanja stabilnosti i sigurnosti vanjske granice Europske unije.

POTPREDSJEDNIK VLADE REPUBLIKE HRVATSKE
I MINISTAR FINACIJA

dr. sc. Marko Primorac

KLASA: 400-02/20-01/80
URBROJ: 513-05-04-25-35